

УДК 316.7:351.74

Новак Т. О.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ІННОВАЦІЙНІ УПРАВЛІНСЬКІ ПРАКТИКИ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

З огляду на повномасштабну війну в Україні система соціальної роботи опинилася перед безпрецедентними викликами, зумовленими необхідністю швидкого реагування на потреби вразливих категорій населення. За цих умов особливої актуальності набувають інноваційні управлінські підходи, які дозволяють адаптувати соціальні служби до нестабільних умов та забезпечують ефективну координацію між державними органами, громадськими організаціями та волонтерами.

Інноваційні управлінські практики в системі соціальної роботи під час воєнного стану передбачають комплексне застосування сучасних підходів, спрямованих на підвищення ефективності, доступності та безпеки соціальних послуг для громадян, що опинилися в умовах кризових явищ. Одним із основних напрямів є цифровізація та мобільність, яка включає створення єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС) для централізованого обліку даних, що дозволяє призначати виплати та послуги незалежно від місця реєстрації особи, що є критично важливим для внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни. Крім того, впровадження мобільних команд – виїзних мультидисциплінарних бригад, які включають психолога, соціального працівника та юриста – забезпечує оперативне надання допомоги у віддалених громадах або безпосередньо після обстрілів [1, с. 9].

Не менш важливим є впровадження нових моделей координації, зокрема кейс-менеджменту, який забезпечує міжсекторальну взаємодію між державними структурами, місцевою владою та міжнародними організаціями (UNICEF, BOO3). Це дозволяє залучати додаткові ресурси та надавати повний супровід сім'ї або ветерана «під ключ», переходячи від надання окремих довідок та допомоги до комплексного вирішення проблем клієнта.

Особлива увага приділяється спеціалізованим сервісам для ветеранів та постраждалих, таким як Інститути помічника ветерана, де принцип «рівний-рівному» забезпечує підтримку та консультації без бар'єрів, та Центри життєстійкості, що створюють безпечні простори для психосоціальної підтримки, навчання самопомозі та відновлення соціальних зв'язків.

Іншим ключовим напрямом є аутсорсинг соціальних послуг, коли держава делегує частину функцій громадським організаціям через механізм соціального замовлення, що підвищує якість, гнучкість та адаптивність надання послуг. У контексті воєнного стану великого значення набуває ризик-орієнтоване управління, яке передбачає оперативне планування дій у надзвичайних ситуаціях, евакуацію клієнтів інтернатів, роботу в умовах блекаутів та постійний моніторинг потреб громад у реальному часі [2].

До ключових аспектів інноваційного управління належить також кризовий менеджмент, що забезпечує швидку адаптацію соціальних послуг до змінних умов, міждисциплінарна координація, оцінка ефективності управлінських практик та оптимізація ресурсів для забезпечення сталості соціальних послуг. Впровадження інноваційних методів супроводу клієнтів, таких як цифрові консультації, кризові гарячі лінії та інтеграція травмоорієнтованих підходів, дозволяє не лише забезпечити безперервність надання послуг, але й підвищити рівень психологічної підтримки та соціальної адаптації вразливих категорій населення [3].

Реалізація зазначених практик забезпечує комплексний підхід до соціальної роботи, підвищує ефективність та доступність послуг у кризових умовах, сприяє відновленню соціальних зв'язків у громадах та зміцненню психосоціальної стійкості громадян. Інноваційні управлінські практики стають ключовим інструментом забезпечення сталості та якості соціальної підтримки під час воєнного стану, а їх системне впровадження формує новий рівень адаптивності системи соціальної роботи в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабічев А., Котковський В., Чередниченко Т. Технології та інновації у публічному управлінні : сучасні тренди, вплив на якість державних послуг. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. С. 9.
2. Бова Т. В. Формування механізму державного управління функціонуванням національної інноваційної системи. *Економіка та держава*. 2010. № 4. С. 132-134.
3. Матвєєва О. Ю., Мунько А. Ю. Упровадження концепції розумного міста у процеси цифрової трансформації України заради сталого розвитку. *Науковий вісник Державне управління*. 2023. № 1 (13). С. 138-162.